

TÓM TẮT DỰ ÁN

1. Tên Quốc gia:

Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

2. Tên Dự án:

Dự án hỗ trợ cải thiện thu nhập của người nông dân thông qua tái thiết nông nghiệp tổng hợp ở vùng đồi núi.

3. Nền tảng và sự cần thiết của Dự án:

Tỉnh Sơn La có dân số gần 1.150.000 người, với 80% dân cư đang sống tại các khu vực đồi núi, những vùng này chậm phát triển nông nghiệp. Chính phủ Việt Nam thành lập Trường Đại học Tây Bắc (ĐH Tây Bắc) tại tỉnh Sơn La năm 2001 nhằm góp phần phát triển nguồn nhân lực cần thiết cho việc phát triển khu vực vùng núi. JICA đã tiến hành Dự án hợp tác kỹ thuật trong thời gian 4 năm từ 2011 với mục tiêu nâng cao năng lực cho các giảng viên và cán bộ Khoa Nông Lâm của Trường.

Liên quan đến các kết quả nghiên cứu đạt được phục vụ các hoạt động chuyển giao (chương trình chuyển giao), Khoa Nông Lâm là đơn vị phù hợp để thực hiện các hoạt động cải thiện sinh kế nông thôn và mức sống với sự hợp tác của Tỉnh Sơn La. Việc cải thiện đời sống và sinh kế bằng tăng thu nhập, đặc biệt là ở vùng đồi núi nông thôn, thông qua xây dựng kênh phân phối và marketing phù hợp với công nghệ sản xuất chuyên biệt và nhu cầu người tiêu dùng về sản phẩm nông nghiệp có chất lượng hiện đang là vấn đề cấp bách.

Trong khi đó, thành phố Kasama thuộc tỉnh Ibaraki của Nhật Bản, nơi Tổ chức phi lợi nhuận IFPaT tiến hành các hoạt động liên quan đến Dự án hợp tác kỹ thuật JICA đã đề cập ở trên, đang đảm nhiệm các dự án tái thiết vùng tại Nhật Bản. Thành phố Kasama hiện cũng đang đẩy mạnh các hoạt động quốc tế hóa, đã lập kế hoạch hỗ trợ dự án phát triển nông thôn của ĐH Tây Bắc và tỉnh Sơn La, do có cùng địa hình đồi núi như thành phố Kasama.

Vì vậy, sự hợp tác giữa ĐH Tây Bắc và IFPaT, thành phố Kasama trong khuôn khổ Chương trình Đối tác Phát triển của JICA được khẳng định là có khả năng cao trong việc cải thiện đời sống và sinh kế bằng cách tăng thu nhập cho nông dân tỉnh Sơn La và đóng góp cho sự toàn cầu hóa của cả thành phố Kasama và tỉnh Sơn La.

4. Mục tiêu Dự án:

Cải thiện mức sống và sinh kế cho khu vực nông thôn tỉnh Sơn La thông qua sử dụng các nguồn lực nông nghiệp địa phương để thực hiện canh tác có giá trị gia tăng cao và tiến hành hỗ trợ cải tiến sản phẩm nông nghiệp chuyên biệt cùng hệ thống marketing.

5. Khu vực mục tiêu:

- Bản Thảm, phường Chiềng Sinh, thành phố Sơn La;
- Bản Tây Hưng, xã Muối Nọi, huyện Thuận Châu.

6. Nhóm mục tiêu:

- Nông dân tại bản Thảm (86 hộ) và bản Tây Hưng (65 hộ);
- Các cán bộ của ĐH Tây Bắc

7. Các hoạt động và kết quả kỳ vọng:

Kết quả:

1. Người dân hiểu về sự cần thiết của cải thiện sinh kế nông thôn;
2. Áp dụng sản xuất có hệ thống giếng tưới và canh tác trong mùa khô;
3. Người nông dân sản xuất các sản phẩm nông nghiệp có giá trị gia tăng cao phù hợp nhu cầu của người tiêu dùng;
4. Cải thiện hệ thống bán hàng và marketing cho các sản phẩm nông nghiệp được chế biến, làm thương hiệu.

Các hoạt động:

1. Tập huấn để hiểu rõ hơn về ý tưởng của Dự án (hơn 2 lần);
2. Khoan giếng (tối thiểu 2 giếng);
3. Thành lập nhóm sử dụng nguồn nước (hơn 1 nhóm);
4. Giới thiệu công cụ trồng trọt đã được đơn giản hóa (hơn 10 nông dân);
5. Làm phân ủ sử dụng phế thải cây trồng (1 nhóm hoặc hơn);
6. Giới thiệu kỹ thuật trồng trọt hữu cơ đến nông dân (được thực hành bởi 2 nhóm nông dân hoặc hơn);
7. Áp dụng kỹ thuật giảm sử dụng thuốc bảo vệ thực vật (2 nhóm nông dân hoặc hơn);
8. Lựa chọn sản phẩm nông nghiệp chuyên biệt (2 sản phẩm hoặc hơn);
9. Áp dụng kỹ thuật chế biến sản phẩm nông nghiệp có giá trị gia tăng cao;

10. Cửa hàng sản phẩm nông trại được thành lập (hơn 1 địa điểm).

8. Thời gian Dự án:

Từ tháng 1 năm 2016 tới tháng 3 năm 2018

9. Đơn vị hỗ trợ:

- Phía Nhật Bản: Thành phố Kasama
- Phía Việt Nam: UBND tỉnh Sơn La

10. Các tổ chức thực hiện:

- Phía Nhật Bản: Tổ chức phi lợi nhuận Mạng lưới kỹ thuật có sự hợp tác của nông dân quốc tế (IFPaT)
- Phía Việt Nam: Trường Đại học Tây Bắc

11. Các hoạt động chính

1. Phát triển khả năng của nông dân

- (1) UBND tỉnh Sơn La và thành phố Kasama cùng tham gia hội thảo, tập huấn và các cuộc trao đổi ý kiến giữa người nông dân cho Dự án phát triển nông thôn (nông dân tiếp nhận kiến thức và kỹ năng để cải thiện canh tác thông qua các buổi tập huấn).
- (2) Tổ chức tập huấn cho nông dân, các cán bộ của ĐH Tây Bắc và Trung tâm Khuyến nông tỉnh Sơn La tại Nhật Bản.
- (3) Tổ chức hội thảo và tập huấn cho nông dân, các cán bộ của ĐH Tây Bắc và Trung tâm Khuyến nông tỉnh Sơn La tại Việt Nam.

2. Các nhóm nông dân lập kế hoạch tưới nước

- (1) Các nhóm nông dân lập kế hoạch duy trì hệ thống tưới.
- (2) Nông dân tham gia xây dựng hệ thống tưới.
- (3) Thực hiện trồng rau sử dụng hệ thống giếng tưới.

3. Hiểu về khả năng thích hợp của kỹ thuật canh tác có bảo vệ

- (1) Tập huấn cho người dân về kỹ thuật canh tác trong mùa mưa sử dụng các công cụ bảo vệ cơ bản (phương pháp Betagake,...).
- (2) Các nhóm nông dân thực hành kỹ thuật canh tác sử dụng công cụ bảo vệ.
- (3) Nhóm nông dân tạo dựng hệ thống sản xuất an toàn và chất lượng cao.

- (4) Thảo luận về làm phân ủ từ phế thải cây trồng và tập huấn kỹ thuật cho nông dân.
 - (5) Thảo luận về hạn chế sử dụng thuốc bảo vệ thực vật trong canh tác và tập huấn kỹ thuật cho nông dân.
 - (6) Các nhóm nông dân thực hành quy trình sản xuất rau an toàn và có chất lượng cao.
4. Tập huấn và thực hành sản xuất các sản phẩm nông nghiệp có giá trị gia tăng cao
- (1) Giới thiệu kỹ thuật chế biến nông sản.
 - (2) Lên kế hoạch làm thương hiệu cho sản phẩm nông nghiệp.
 - (3) Tìm kiếm phương thức bán hàng hiệu quả bao gồm bán hàng trực tiếp phù hợp với sản phẩm nông nghiệp có giá trị gia tăng cao.